

Opiskeluyhteisötyön (OTE) käsikirja
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
YTHS 2025

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Valtakunnallinen taso	3
2.1. Valtakunnallinen terveystyöryhmä	3
2.2. Korkeakouluopiskelijoiden mielenterveyden edistämisen verkosto	3
3. Korkeakoulukohtainen taso.....	4
3.1. Terveystyöryhmät	4
3.2. Opiskeluympäristön tarkastukset	4
3.3. Hankkeet	5
3.4. YTHS:n korkeakouluille tarjoamat palvelut	6
4. Yksilöön kohdistuva opiskeluyhteistyö	7
4.1. Opiskeluterveysneuvottelu	7
4.2. Erityinen tuki	7
4.3. Opintoihin soveltumattomuuden arviointi (SORA-prosessi).....	8

1. Johdanto

Opiskeluyhteisötyö – tuttavallisemmin OTE-työ – on yhteisöllistä terveyden- ja opiskelukyvyn edistämistyötä. Opiskeluyhteisötyö pohjautuu terveydenhuoltolakiin. Lain mukaan opiskeluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu oppilaitoksen opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta.

Opiskeluyhteisötyö kohdentuu kaikille opiskelijoille. Työstä hyötyvät myös he, joilla ei ole tarvetta vastaanottopalveluille.

Teemme Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiössä (YTHS) opiskeluyhteisötyötä aktiivisessa vuorovaikutuksessa korkeakoulujen, opiskelijoiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Opiskeluyhteisötyöhön osallistuu monien eri alojen edustajia. Kansanterveydellisestä näkökulmasta on tärkeää, että opiskeluterveydenhuollon painopiste on ennaltaehkäisevissä palveluissa. Nuorena aikuisena tehdyt elämäntapavalinnat heijastuvat koko elämän hyvinvointiin.

Opiskeluyhteisötyön tavoitteina on:

- vaikuttaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen opiskeluympäristöön ja opiskeluilmapiiriin niin, että terveyttä ja opiskelukykyä edistävien valintojen tekeminen on opiskelijalle helpompaa
- lisätä opiskelijoiden tietoa ja ymmärrystä hyvinvointiin ja opiskelukyvyn vaikuttavista tekijöistä
- vahvistaa opiskeluyhteisöjen kykyä terveyden, hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistämiseen.

2. Valtakunnallinen taso

YTHS:n opiskeluyhteisötyötä suunnittelee, kehittää ja ohjeistaa valtakunnallinen opiskeluyhteisötyön tiimi. Tiimiä johtaa opiskeluyhteisötyön asiantuntija, ja siihen kuuluvat hammaslääkäri, fysioterapeutti ja psykologi, jotka vastaavat opiskeluyhteisötyöstä omilla aloillaan. Myös YTHS:n viestinnällä on tärkeä rooli valtakunnallisessa opiskeluyhteisötyössä.

Opiskeluyhteisötyötä tehdään myös laajasti verkostoissa. Jatkuvia yhteistyöverkostoja ovat:

2.1. Valtakunnallinen terveystyöryhmä

YTHS:n vetämä verkosto, jossa ovat mukana YTHS:n hallinto ja palvelualueet, opiskelijajärjestöjen ja vararehtoreiden neuvostojen edustajat, kolmannen sektorin toimijat sekä opiskeluhyvinvoinnin asiantuntijoita. Valtakunnallinen työryhmä käsittelee vuosittain opiskeluyhteisötyön suunnitelmat, valtakunnalliset teemat ja ohjeistukset sekä seuraa opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Työryhmä kokoontuu 3–6 kertaa vuodessa.

2.2. Korkeakouluopiskelijoiden mielenterveyden edistämisen verkosto

Valtakunnallisesti ohjattu yhteistyöverkosto, joka tukee korkeakouluopiskelijoiden mielenterveyttä ja opiskelukykyä pitkäjänteisesti. Verkosto seuraa opiskelijoiden mielenterveyden tilaa, lisää yhteistä ymmärrystä opiskelukyvystä ja toimii tavoitteellisesti. Mukana on edustus kaikista Suomen korkeakouluista ja opiskelijajärjestöistä. Ohjausryhmässä ovat YTHS, SAMOK, SYL, KOHO-verkosto, Unifi, Arene ja Nyyti ry.

YTHS osallistuu aktiivisesti myös muihin ajankohtaisiin ja tarpeen mukaan muodostettaviin verkostoihin opiskeluyhteisötyön edistämiseksi.

3. Korkeakoulukohtainen taso

3.1. Terveystyöryhmät

Jokaisella korkeakoululla on oma YTHS-vetoinen terveystyöryhmä. Työryhmän tarkoitus on toimia opiskeluyhteisöjen- ja opiskelijan terveyden edistämiseksi ja opiskelukyvyyn sekä opiskeluedellytysten parantamiseksi.

Terveystyöryhmän tehtävänä on suunnitella, toteuttaa ja seurata paikallista opiskeluyhteisötyötä korkeakoulussa. Terveystyöryhmä koostuu YTHS:n paikallisista OTE-työntekijöistä, korkeakoulun edustajista, opiskelijaedustajasta ja mahdollisten muiden sidosryhmien edustajista.

Terveystyöryhmät kokoontuvat YTHS:n johdolla yhdessä laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti vähintään neljä kertaa vuodessa. Kokousajankohdat sovitaan koko lukukaudeksi/lukuvuodeksi, ja kokoukset voidaan järjestää joko kasvatusten tai Teams-sovellusta käyttämällä.

Terveystyöryhmätoiminnan suunnittelua ja tavoitteiden asettelua ohjaa yhteinen tietopohja ja ymmärrys korkeakoulun opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta. Tietopohjana voidaan käyttää esimerkiksi:

- YTHS:ltä saatua tilastotietoa
- Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen (KOTT) tuloksia
- opiskeluympäristön tarkastuksesta saatuja tuloksia (OPY) ja
- mahdollisesti korkeakoulun oman hyvinvointikyselyn tuloksia.

Terveystyöryhmän keskeisiä tehtäviä ovat esimerkiksi YTHS:n OTE-vuosikellon mukaisen toiminnan suunnittelu ja toteutus omassa korkeakoulussa sekä opiskeluympäristön tarkastusten ja erilaisten hankkeiden toteuttaminen. Tarvittaessa terveystyöryhmät voivat toimia myös tiedekuntaakohtaisesti.

Työryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja sihteerin, jotka vastaavat yhdessä työryhmän jäsenten kanssa toimintasuunnitelman mukaisesta toiminnasta. Puheenjohtaja ja sihteeri laativat yhdessä esityslistan, joka toimitetaan terveystyöryhmän jäsenille vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kokousten sisältöä ohjaa terveystyöryhmää varten luotu vuosikello. Vuosikellosta löytyy ehdotuksia käsiteltävistä asioista. Sihteeri laatii kokouksen jälkeen kokousmuistion. Kokousmuistio laitetaan jakeluun terveystyöryhmän jäsenille, ja sen tulee olla koko henkilökunnan saatavissa yhteisesti sovitussa paikassa.

3.2. Opiskeluympäristön tarkastukset

Opiskeluympäristön tarkastus etenee vaiheittain, ja sen tavoitteena on muodostaa kattava kokonaiskuva opiskelijoiden hyvinvoinnista ja opiskeluympäristön tilasta. Tarkastusprosessiin kuuluu neljä päävaihetta:

Aloituskokous

Tarkastus käynnistyy aloituskokouksella, jossa sovitaan prosessin etenemisestä ja eri toimijoiden vastuista. Kokoukseen osallistuvat opiskelijoiden edustajat (esimerkiksi ylioppilas- tai opiskelijakunnasta), korkeakoulun edustajat (esimerkiksi opetuksen, hyvinvoinnin ja tilojen vastuuhenkilöt), YTHS:n asiantuntijat ja mahdollisuuksien mukaan kunnan terveysviranomainen.

Hyvinvointikysely opiskelijoille

Opiskelijoille lähetetään hyvinvointikysely, jossa kartoitetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä ja fyysiseen terveyteen vaikuttavia ympäristötekijöitä (esimerkkeinä ergonomia, melu, ilmanlaatu). Kyselyyn vastaaminen on tärkeä tapa vaikuttaa oman opiskeluympäristön ja -yhteisön kehittämiseen.

Tiedon kokoaminen OPY-portaaliin

Tarkastukseen osallistuvat tahot kokoavat tietoa sähköiseen OPY-portaaliin. Portaaliin kirjataan ennakkoon määritellyt tiedot, jotka koskevat kunkin tahon näkökulmaa opiskeluyhteisön ja -ympäristön tilasta.

Tarkastustilaisuus

Tarkastustilaisuudessa käydään läpi OPY-portaaliin koottu aineisto ja keskustellaan esiin nousseista havainnoista. Tilaisuuden lopuksi valitaan konkreettiset kehittämiskohteet, joiden avulla pyritään parantamaan opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta seuraavien kolmen vuoden aikana. Valittujen kehittämiskohteiden toteutumista ja etenemistä seurataan vuosittain järjestettävissä seurantakokouksissa.

3.3. Hankkeet

YTHS myöntää vuosittain hankerahaa yhteisölliseen terveydenedistämiseen; uusiin avauksiin ja olemassa olevan toiminnan kehittämiseen. Tarkoituksena on, että hankkeen sisältö tulee osaksi opiskeluyhteisön normaalia käytäntöä.

OTE-hankkeiden tulee perustua YTHS:n terveyden edistämisen teemoihin tai OPY-tarkastuksissa ilmenneisiin kehittämiskohteisiin. YTHS on hankkeissa keskeisenä toimijana, mutta mukana tulee olla myös vähintään yksi YTHS:n ulkopuolinen taho, ja myös kustannusten tulee jakautua eri toimijoille. Hankkeita voi suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi terveystyöryhmässä.

Alla on esitelty joitakin esimerkkejä hankkeista.

Aamupalaa opintopiirien yhteydessä

Ammattikorkeakoulu ja opiskelijakunta toteuttivat YTHS:n OTE-hankerahan avulla opiskelijoiden aamupalahetkiä opintopiirien yhteydessä. Aamupalahetkissä tarjottiin opiskelijoille maksuton puuro lisukkeineen ja kahvi/tee opiskelijaravintoloissa.

Aamupalahetkissä heräteltiin ajatuksia hyvinvointiin liittyvistä aiheista ja aamupalat linkitettiin opintokuraattorin ja opiskelijakunnan vetämien opintopiirien yhteyteen – suoraan aamupalalta pystyi osallistumaan avoimiin opintopiireihin. Aamupalahetket kannustivat ravintorikkaaseen aamupalaan, säännölliseen ateriatyömiin, kohtaamisiin yhteisen aterian äärellä ja opiskelemaan yhdessä kampuksella. Aamupalahetket tarjosivat hyvän tilaisuuden opiskelijoiden kohtaamisille.

Yhteisötaidetta

Yliopistossa järjestettiin hankerahan avulla yhteisötaiteen tekoa. Ylioppilaskunnan toimijat rekrytoivat hankkeen suunnittelijoiksi ja toteuttajiksi vapaaehtoisia opiskelijoita (toiminta toteutettiin suomeksi ja englanniksi). Vapaaehtoiset tekivät etukäteissuunnittelua kulttuuripajan ohjaamissa työpajoissa. He suunnittelivat myös työpaidat ja mainosjulisteet tapahtumaa varten. Vapaaehtoisia tukemassa oli myös ylioppilaskunnan luottamushenkilöitä sekä yliopiston henkilökunnasta opintopsykologi ja erityisopettaja. Itse tapahtumassa vapaaehtoisten ohjaamana opiskelijat ja henkilökunta toteuttivat yhteisöllisen taideteoksen. Hankkeen rahoituksella hankittiin tarvikkeita, kuten pahvia, paperia ja värejä taideteosta varten. Taideteoksen tekemiseen osallistui lopulta noin 50 henkilöä, ja teos tavoitti useiden satojen huomion oppilaitoksen aulassa. Taideteoksen ohessa oli tapahtuma-aikana myös erilaisten opiskelijahyvinvoinnin toimijoiden palveluiden esittelyä. Tapahtumasta myös uutisoitiin, ja se sai näkyvyyttä YLE:n alueuutisissa. Myös yliopiston viestintä otti tapahtuman mukaan somenäkyvyyteen, ja näin saatiin opiskelijoiden mielenterveysteemalle huomiota.

Luento jännittämisestä

Ammattikorkeakoulun kampuksilla järjestettiin hankerahan avulla asiantuntijaluento jännittämisestä. Hankkeen tarkoituksena oli välittää tietoa jännittämisestä korkeakouluopiskelijoille ja -opiskeluyhteisöille sekä sidosryhmille ja tarjota opiskelijoille keinoja jännittämisen lievittämiseen.

Kampuksilla pidettiin kaksi asiantuntijaluentoa aiheesta. Ensimmäisen luennon kohderyhmänä olivat korkeakouluopiskelijat ja jälkimmäisen luennon kohderyhmänä henkilöstö ja sidosryhmät. Luento esitettiin suoratoistona korkeakoululiikunnan toimesta ja tallennettiin myöhempää katsomista varten. Luentojen välissä opiskelijat, henkilöstö ja sidosryhmät saivat tutustua luennoitsijan kirjallisuuteen jännittämistä. Tilaisuuden alusti YTHS:n OTE-terveydenhoitaja, ja luentojen välissä YTHS:n jännittäjäryhmän ohjaaja, OTE-psykologi kertoi YTHS:n jännittäjäryhmistä.

Lähiliikuntapaikat tutuksi

Korkeakoulussa toteutettiin hanke, jonka tarkoituksena oli tuoda lähiliikuntapaikat opiskelijoiden tietoisuuteen. Hankkeessa haluttiin ohjata ja innostaa opiskelijoita lähiliikuntapaikkojen käyttöön, lisätä opiskelijoiden tietoisuutta arkeen helposti sovitettavista erilaisista liikkumismahdollisuuksista ja tehdä tutuksi liikuntatuutoritoimintaa. Hanke toteutettiin kuvaamalla esittelyvideoita lähiliikuntapaikoista. Videot julkaistiin korkeakoululiikunnan verkkosivuilla ja YouTube-kanavalla. Videoissa esitellyillä lähiliikuntapaikoilla järjestettiin myös markkinointitapahtumia, joiden osana oli ohjattu liikuntahetki.

Löydä liikuntakaveri

Korkeakoulussa toteutettiin liikuntakaverin löytämiseen tähtäävä hanke, jonka pyrkimyksenä oli parantaa opiskelijoiden hyvinvointia, lisätä sosiaalisia kontakteja ja vähentää yksinäisyyttä. Hankkeessa luotiin Discord-alustalle korkeakoululiikunnan kanava, jossa on mahdollista etsiä eri lajeihin peli-/liikuntakaveria ja tiedottaa asioista.

3.4. YTHS:n korkeakouluille tarjoamat palvelut

Mielen lukutaito -koulutukset

Korkeakoulut ja opiskelijajärjestöt voivat tilata MIELI ry:n Mielen lukutaito -koulutuksia, joihin ohjaajat tulevat YTHS:ltä. Sisältö on suunnattu tuutoreille, opiskelija-aktiiveille, asiasta kiinnostuneille opiskelijoille, omaopettajille, opinto-ohjaajille, korkeakoulujen hyvinvointityöntekijöille sekä muulle henkilökunnalle.

Tietoa ja valmiuksia mielenterveysongelmien kohtaamiseen

Mielen lukutaito -koulutuksissa mielenterveyttä tarkastellaan osana kokonaisvaltaista terveyttä – voimavarana, mielen hyvänä vointina ja ihmisen kykynä selviytyä arjessa – sekä vahvistetaan mielenterveystietoja ja -taitoja. Koulutuksia ei ole välttämätöntä käydä numerojärjestyksessä. Molemmat koulutukset ovat kestoltaan 14 tuntia. Koulutukset voidaan järjestää verkossa tai lähiopetuksena, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Opiskeluterveydenhuollon asiantuntijoiden luennot

YTHS on opiskeluterveydenhuollon asiantuntijaorganisaatio. Korkeakoulut voivat pyytää YTHS:n asiantuntijoita mukaan erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Lisäksi korkeakoulut voivat konsultoida YTHS:n ammattilaisia opiskeluterveyteen liittyvissä asioissa.

TerveysStartti-kysely

Korkeakoulujen ensimmäisen vuoden opiskelijoille lähetetään TerveysStartti-kysely, jonka päätarkoituksena on auttaa opiskelijaa hahmottamaan omaa terveydentilaansa ja vahvistaa hänen terveystietoisuuttaan. Kyselyiden tulosten avulla saadaan myös yleiskuva korkeakoulukohtaisesti ensimmäisen vuoden opiskelijoiden terveydestä, hyvinvoinnista ja opiskelukyvystä. Korkeakoulut voivat hyödyntää tätä tietoa suunnitellessaan opiskelijoiden hyvinvointia tukevia palveluja.

4. Yksilöön kohdistuva opiskeluyhteistyö

4.1. Opiskeluterveysneuvottelu

Opiskelukyky on kaikkia opiskelijoita koskettava asia. Vaikka opiskelijalla itsellään on ensisijainen vastuu opiskelukykynsä ylläpitämisestä ja seuraamisesta, hän voi tarvittaessa saada opiskelukyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen apua korkeakoulun ja opiskeluterveydenhuollon palveluista.

Jos opiskelukyky on alentunut terveydellisen syyn takia, voidaan opiskelijan, korkeakoulun ja YTHS:n edustajien kesken pitää opiskeluterveysneuvottelu, jossa kartoitetaan opiskelijan tilannetta ja etsitään sopivia tukikeinoja. Opiskeluterveysneuvottelussa voidaan todeta opiskelijan tarvitsevan yksilöllisiä opetusjärjestelyjä tai erityistä tukea.

Milloin opiskeluterveysneuvottelua tarvitaan?

Opiskeluterveysneuvottelu on YTHS:n konkreettinen tapa toteuttaa erityistä tukea monialaisessa yhteistyössä.

Opiskeluterveysneuvottelu järjestetään, jos opiskelijan opiskelukyvyn havaitaan olevan pitkäaikaisesti alentunut sairauden, vian tai vamman vuoksi ja kun arvioidaan opiskelijan, korkeakoulun ja opiskeluterveydenhuollon välisestä yhteistyöstä opiskelukyvyn tukemiseksi olevan hyötyä.

Tilanteita, joihin erityisesti suositellaan opiskeluterveysneuvottelua:

- Opiskelijan opiskelukyky on laskenut.
- Opiskelijan opinnot eivät etene.
- Opiskelija on pitkällä sairauslomalla tai ennustetaan, että sairausloma tulee venymään.
- Opiskelija suorittaa opintojaan ammatillisena kuntoutuksena.
- Opiskelijalla on päihdeongelma ja korkeakoulu pyytää SORA-arviota

Mitä opiskeluterveysneuvottelu tarkoittaa käytännössä?

Opiskeluterveysneuvottelu tarkoittaa palaveria, jossa opiskelija, korkeakoulun työntekijä ja YTHS:n työntekijä kokoontuvat yhdessä pohtimaan opiskelijan ajankohtaista tilannetta.

Opiskeluterveysneuvottelua voi ehdottaa opiskelija itse tai korkeakoulun tai YTHS:n työntekijä. Opiskeluterveysneuvottelu on opiskelijalle vapaaehtoinen.

Opiskeluterveysneuvottelussa käydään läpi opintojen etenemistä vaikeuttavia haasteita sekä pohditaan, millä tavoin korkeakoulun tukitoimet ja YTHS:n erityinen tuki voisivat tukea opiskelijaa.

- [Lataa Opiskeluterveysneuvottelu korkeakoulussa -opas YTHS:n verkkosivuilta \(yth.fi\)](#)

4.2. Erityinen tuki

Korkeakouluopetus tulee suunnitella niin, että se tarjoaa opiskelijoille mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia ja opiskella. Opiskelijalla voi kuitenkin olla väliaikainen tai pysyvä vamma, sairaus tai haitta, joka vaikeuttaa tai hidastaa opiskelua. Tällöin opiskelija voi kaivata opiskelun tueksi yksilöllisiä järjestelyjä tai erityistä tukea. Tässä vastuunjako on selvä: korkeakoulu huolehtii opetukseen liittyvistä järjestelyistä, kuten pidennetystä tenttiajasta, kun taas erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen tunnistaminen ja jatkotutkimuksiin tai jatkohoitoon ohjaaminen kuuluu YTHS:n vastuulle.

Milloin erityistä tukea tarvitaan?

Joskus opiskelijalla on erityisiä vaikeuksia hakea tai saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja esimerkiksi kognitiivisten tai psyykkisten vaikeuksien, päihteiden ongelmakäytön tai usean samanaikaisen tuen tarpeen vuoksi (STM 2021). Tällöin hän voi kaivata YTHS:n järjestämää erityistä tukea.

Opiskelija voi tarvita erityistä tukea, jos hänellä on esimerkiksi:

- somaattinen pitkäaikaissairaus
- mielenterveys- tai päihdeongelma
- neurologisen kehityksen ongelmia
- kokemuksia väkivallasta
- toistuvia tapaturmia
- toimeentuloon ja elinoloihin liittyviä ongelmia

Mitä erityinen tuki tarkoittaa käytännössä?

Erityisen tuen tarve todetaan useimmiten opiskeluterveysneuvottelussa. Erityisen tuen järjestämistä varten laaditaan suunnitelma, johon kirjataan tuen peruste, tavoitteet, keinot, seuranta ja vastuuhenkilöt. Erityinen tuki tarkoittaa opiskelukyvyn pitkäjänteistä tukemista monen ammattilaisen yhteistyöllä.

YTHS:ltä nimetty vastuuhenkilö tukee pitkäjänteisesti opiskelijan opiskelukykyä moniammatillisessa yhteistyössä muiden tukitahojen kanssa. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi kuukausittain tapaamista ja puhelua, jossa etsitään keinoja opiskelukyvyn parantamiseen sekä tarvittavia palveluja. Myös opiskeluterveysneuvotteluun sovitaan usein seurantapalavereja, jotta oppilaitoksessakin voidaan tukea opiskelua mahdollisimman hyvin.

4.3. Opintoihin soveltumattomuuden arviointi (SORA-prosessi)

YTHS tekee korkeakoulun pyynnöstä arviointeja opintoihin soveltumattomuudesta tilanteissa, joissa korkeakoulu harkitsee opiskelijan opinto-oikeuden peruuttamista. Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa lääkärintaus opinto-oikeuden terveydentilasta SORA-lainsäädännön mukaisesti. Arviointi edellyttää, että opiskelija opiskelee SORA-alalla ja että koulutusalan terveydentilavaatimukset on julkaistu.

Opintoihin soveltumattomuuden arviointi toteutetaan moniammatillisessa tiimissä, jota johtaa yleislääkäri. Mukana voi olla esimerkiksi terveydenhoitaja, psykologi tai psykiatri. Tarvittaessa hyödynnetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita, kuten neuropsykologia tai silmälääkäriä. Arviointi tehdään ensisijaisesti YTHS:n omissa palvelupisteissä. Jos käytävissä ei ole YTHS:n omaa palvelupistettä, korkeakoulu voi tilata arvioinnin YTHS:n yhteistyökumppaneilta. Vaativissa tapauksissa opiskelija voidaan ohjata HUS:n työkykyarviopoliklinikalle. SORA-prosessin kustannuksista vastaa korkeakoulu.

Opintoihin soveltumattomuuden arvioinnin käynnistämiseksi korkeakoulun tulee toimittaa YTHS:lle kirjallinen kuvaus opiskelijan haasteista, käytetyistä tukitoimista ja koulutusalan terveydentilavaatimuksista. Tiedot voi välittää YTHS:n tiedonsiirtolomakkeella.

- [Lataa tiedonsiirtolomake YTHS:n verkkosivuilta \(yths.fi\)](https://yths.fi)